

Digitaaliset, yhteisölliset ja argumentatiiviset tekstitaidot oppimisessa

Carita Kiili, KT, Jyväskylän yliopisto

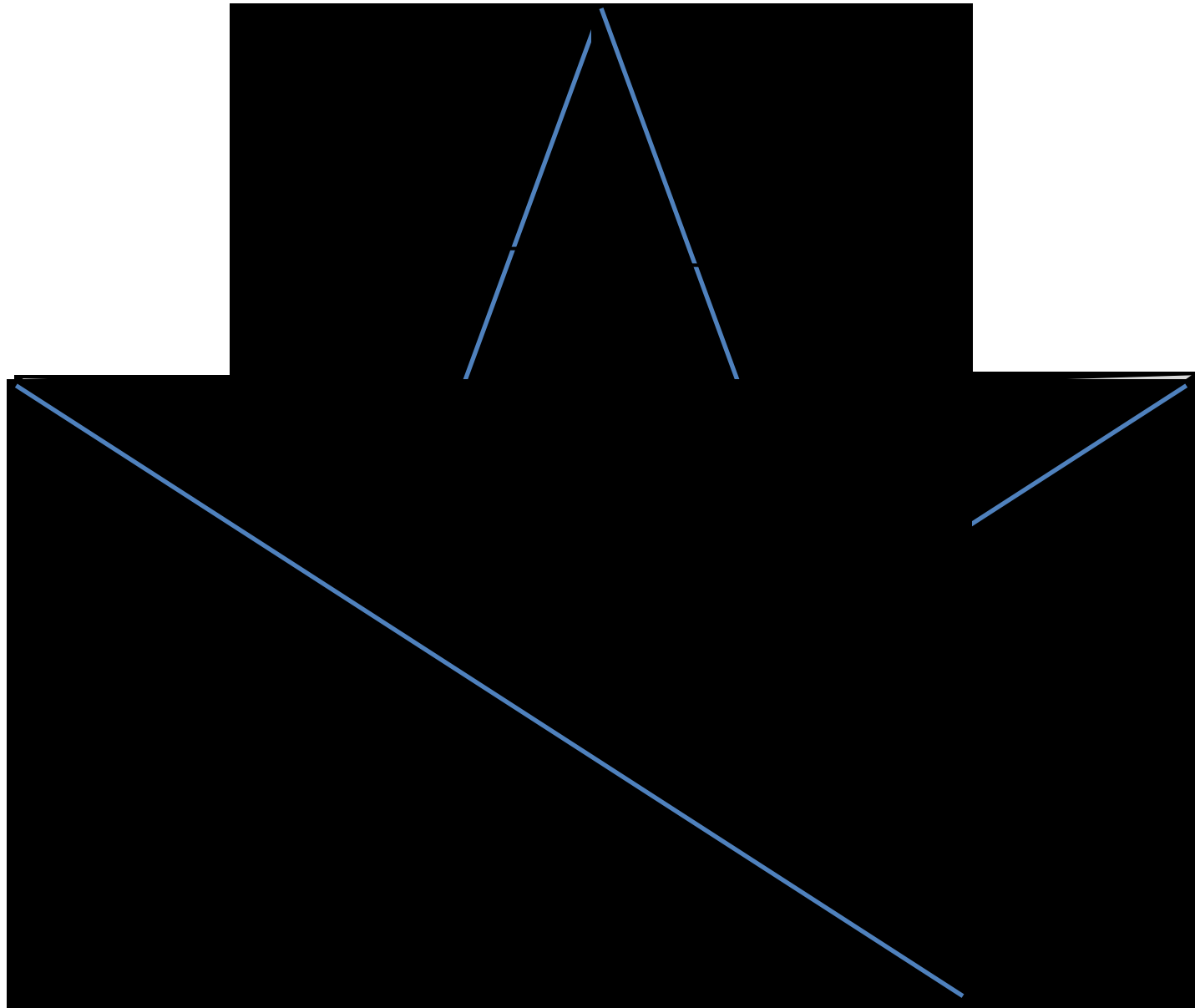
Tulevaisuuden oppiminen ja osaaminen

Tulevaisuuden oppimisessa ja osaamisessa korostuvat kyvyt

- löytää, arvioida ja hyödyntää lähteitä
- hyödyntää uutta teknologiaa tiedon luomisessa ja sen jakamisessa
- tulkita ja tuottaa multimodaalista (ääntä, kuvaa, tekstiä yhdistelevää) materiaalia
- asettaa kysymyksiä ja löytää niihin ratkaisuja yhdessä neuvottelemalla
- oppia erilaisissa yhteisöissä ja erilaisilla rajapinnoilla
(esim. Wilenius 2011; Kress 2003; Leu ym. 2011; Theisens ym. 2010)

Akateemiset tekstitaidot

(Kiili, Mäkinen & Coiro 2013)

digitaaliset tekstitaidot

informaatiolukutaito

uudet tekstitaidot

medialukutaito

monilukutaito

tekninen lukutaito

Digitaaliset tekstitaidot

Digitaalisia tekstitaitoja tarvitaan, kun digitaalisia lähteitä ja työkaluja käytetään

- tiedonhankintaan
- uuden tiedon rakentamiseen
- ideoiden vaihtamiseen yhteisöjen sisällä ja eri yhteisöjen välillä.

(Kiili, Mäkinen & Coiro, 2013)

Digitaaliset tekstitaidot

Tutkimuksemme osoitti, että joillakin lukiolaisilla oli huomattavia ongelmia relevantin tiedon löytämisessä ja informaation kriittisessä arvioinnissa.

- pahimmillaan miltei puolet tehtävän tekemiseen varatusta ajasta kului relevantin tiedon etsimiseen
- osa opiskelijoista ei arvioinut lainkaan löytämänsä informaation luotettavuutta (kts. Kiili 2012)

Yhteisölliset tekstitaidot

Yhteisöllisiä tekstitaitoja tarvitaan silloin, kun opiskelijat joko pareittain tai pienryhmissä rakentavat merkityksiä lukemalla, kirjoittamalla tai keskustelemalla.

Yhteisölliset taitaidot

- Parhaimmillaan yhteisöllinen lukemis- ja kirjoittamistilanne voi tukea lukiolaisten syvällistä sisällön prosessointia ja yhteistä tiedon rakentamista.
- Läheskään kaikki opiskelijat eivät kuitenkaan osaa hyödyntää näitä mahdollisuuksia.
(Kiili ym. 2012)

Argumentatiiviset tekstitaidot

Argumentatiivisia tekstitaitoja tarvitaan argumenttien

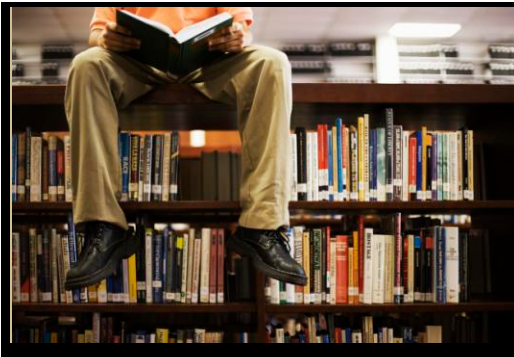
- analysoimiseen,
- muodostamiseen
- ja arviointiin

niin yhteisöllisissä kuin yksilöllisissä tilanteissa
(Newell ym. 2011).

Argumentatiiviset tekstitaidot

- Erilaisten näkökulmien tarkastelu, perusteluiden pyytäminen ja niiden pohtiminen edistää yhteistä tiedon rakentamista (Kiili ym. 2012; Marttunen 2012).
- Argumentointi ja kriittinen asioiden tarkastelu ei ole tyypillistä suomalaiselle keskustelukulttuurille. Eurooppalaisen keskustelukulttuurin ymmärtäminen ja siihen osallistuminen on kansainvälistymisen kannalta tärkeää (Marttunen 2012).

Tekstitaitojen kehittymisen tukeminen opetuksessa

- Opiskelijoiden tekstitaidot kehittyvät parhaiten silloin, kun he voivat osallistua monipuolisesti erilaisiin tekstikäytänteisiin (Henderson & Hirst 2007).
- Eri tieteenaloilla on erilaisia tekstikäytänteitä, kuten erilaisia tapoja käyttää kieltä tiedon rakentamiseen (Shanahan & Shanahan 2008).
 - Eri oppiaineiden opetuksessa tulisi huomioida myös opiskelijoiden tekstitaitojen kehittäminen.
 - Opetuksessa olisi hyvä asettaa sekä sisällöllisiä että tekstitaidollisia tavoitteita.